

Варыянт 5

1. Адзначце словы, вымаўленне якіх не супадае з напісаннем:

1) грузчык;	4) подзвіг;
2) адрына;	5) магчыма.
3) ускіпець;	

2. Адзначце словы, у якіх пішацца літара *а*:

1) апл_чаны;	4) выс_кагорны;
2) р_цэпт;	5) н_вароджаны.
3) с_кратар;	

3. Адзначце словы, у якіх пішацца *мяккі знак*:

1) песен_ка;	4) воз_ме;
2) вішан_;	5) маладзечан_кі.
3) с_кінуць;	

4. Адзначце радкі, у якіх усе словы аднакаранёвыя (роднасныя):

- 1) мароз, марожанае, марзянка;
- 2) карань, караністы, караніцца;
- 3) падарожжа, падарожнічаць, спадарожны;
- 4) выспацца, выспа, выпаведаць;
- 5) дзяліць, дзяльба, дзялянка.

5. Адзначце словы, якія пішуцца праз злучок:

1) каря_від;	4) Кміта_Чарнабыльскі;
2) мікра_раён;	5) вецер_сухавей.
3) паў_лыжкі;	

6. Адзначце дзеясловы, якія ў форме 1-й асобы множнага ліку цяперашняга або будучага простага часу маюць канчатак *-ым (-ім)*:

1) варажыць;	4) выказаць;
2) аддаляцца;	5) заповоліць.
3) грукнуць;	

7. Адзначце прыслоўі, якія трэба пісаць праз злучок:

1) (на) заўтра;	4) (абы) дзе;
2) ціха (ціха);	5) (да) хаты.
3) (на) бягу;	

8. Адзначце словазлучэнні, у якіх *не* са словамі пішацца разам:

- 1) весці сябе (не)спакойна;
- 2) (не)сказанае мною;
- 3) даўно (не)дачуваць;
- 4) (не)раней за цябе;

5) (не)уладкаванае жыццё.

9. Адзначце словазлучэнні:

1) глянуў увысь;	4) ярка свеціць;
2) яснее небасхіл;	5) расцвілі пралескі.
3) кніга прачытана;	

10. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускау *неабходна* паставіць працяжнік:

- 1) Раны гоцяца часам, а дружбаю _ гора.
- 2) Анютка _ хоць сённа замуж выдавай.
- 3) Жыццё _ як казка.
- 4) Неба _ зорнае і глыбокае.
- 5) Сэрца _ не камень.

11. Адзначце сказы, у якіх прапушчана коска (коскі):

- 1) Бусел здаецца нам неад'емнай часткай беларускага сельскага пейзажу.
- 2) Слухалася Марына Васіля Пятровіча ва ўсім, хоць ён ёй ні сват ні брат.
- 3) Сённа Паўлюку ўдалося назбіраць смуглявых баравічкоў і жоўтых лісічак, і цыбатых падасінавікаў.
- 4) З самага ранку дзеці пускаліся або ў грыбную або ў ягадную вандроўку.
- 5) Бацькоўскі стол – гаспадар у хаце: ён сям'ю гуртуе ды гасцей частуе.

12. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускау трэба паставіць коску (коскі):

- 1) Холадна было б нам у зялёнай і мокрай пустыні _ ды ў нас ёсць вогнішча.
- 2) Сашы было не да гэтага хараства _ аднак і яна звярнула ўвагу на такі цуд прыроды.
- 3) Нізка стаяла асенняе сонца _ і нейкаю маркотаю патыхала ад усяго гэтага краявіду.
- 4) Міне колькі хвілін _ і задыміцца луг ад цёплых праталін.
- 5) Ні колас на ніве не скалыхнецца _ ні ліст на дрэве не зварухнецца.

13. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

- 1) З *кранутых* галавою галінак сыпаўся іскрысты снег, белым воблакам курыўся за лыжнікам.
- 2) І была яна *гэтая* сасна самай прыгожай і высокай з усіх сваіх сяцёр.
- 3) Самалёт павярнуў назад і *зніжаючыся* пачаў набліжацца да возера.
- 4) Сіняватая смуга *поўная цеплыні і ласкі* песціла далёкія лясы і купчастыя бярозы, што адзінокімі постацямі абступалі старую дарогу.
- 5) Настаўнік *яшчэ зусім малады хлопец* ледзь-ледзь усміхнуўся сам сабе.

14. Адзначце сказы, у якіх набраныя курсівам словы выдзяляюцца коскамі:

- 1) *Я між іншым* была ў Празе ўпершыню.
- 2) Балюча мне, што лясныя вароты адчынены *на жаль* і брудным ботам.
- 3) Паспрабуй адказаць на пытанне *адным словам*.
- 4) У начным цемрыве *вышыня* здавалася зусім побач, за самым балотам.
- 5) *Я напрыклад* прынцыпова ніколі не крытыкую сваіх прыяцеляў.

15. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускау ставіцца двукроп'е:

- 1) Размыты цёплыя дарожкі _далёка ў лесе гром асеў.

2) Млын меле_мука будзе.

3) Стаяць я буду доўга каля жыта_яно ўмее душу лячыць.

4) Сніцца мне_сонца песціцца, ты, цішыня, дарога.

5) Пад акенцамі_гародчык_шмат аніюціных у ім вочак.

16. Адзначце схему, якой адпавядае сказ з простаю мовай:

Якое шчасце сказаў Іван мець сына, добрага, працавітага.

1) “П, – а. – П!”

4) “П!” – а.

2) “П, – а: – П!”

5) “П, – а, – П!”

3) “П, – а, – п!”

Варыянт 2

1. Адзначце словы, вымаўленне якіх не адпавядае напісанню:

- 1) вучышся;
- 2) цвік;
- 3) скінуць;
- 4) лётчык;
- 5) гарадскі.

2. Адзначце словы, у якіх пішацца літара *a*:

- 1) пад_браны;
- 2) выс_кародны;
- 3) адр_с;
- 4) р_зультат;
- 5) д_мабудаўніцтва.

3. Адзначце словы, у якіх пішацца *мяккі знак*:

- 1) кудыс_ці;
- 2) надвор_е;
- 3) смаргон_скі;
- 4) ліпен_скі;
- 5) грабен_чык.

4. Адзначце радкі, у якіх усе словы аднакаранёвыя (роднасныя):

- 1) водар, вадзяны, водны;
- 2) лес, лесу, лесам;
- 3) бераг, узбярэжжа, прыбярэжны;
- 4) печ, прыпечак, пячны;
- 5) гаварыць, гаворка, гаварэнне.

5. Адзначце словы, якія пішуцца праз злучок:

- 1) крэсла_ложак;
- 2) узаема_залежнасць;
- 3) Доўнар_Запольскі;
- 4) кіна_аматар;
- 5) шкло_пасуда.

6. Адзначце дзеясловы, якія ў форме 1-й асобы множнага ліку цяперашняга або будучага простага часу маюць канчатак *-ым (-ім)*:

- 1) скасіць;
- 2) меркнуць;
- 3) расказаць;
- 4) гутарыць;
- 5) апранацца.

7. Адзначце словазлучэнні з прыслоўямі, якія пішуцца праз злучок:

- 1) уваходзіць (па)двое;
- 2) зрабіць (так) сяк;
- 3) падзяліць (па) роўну;

- 4) завыць (па) сабачы;
- 5) вырашыць (па) свойму.

8. Адзначце словазлучэнні, у якіх не са словамі пішацца разам:

- 1) (не) абсяжныя далі;
- 2) (не) па-твойму зроблена;
- 3) (не) прачытаная Віцём кніга;
- 4) (не) сустрэўшыся ні разу;
- 5) (не) дапісанае сачыненне.

9. Адзначце словазлучэнні:

- 1) расцвілі кветкі;
- 2) каля крамы;
- 3) добры настрой;
- 4) няхай расце;
- 5) пастаяць за сябе.

10. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускаў неабходна паставіць працяжнік:

- 1) Гэта не я гавару_гора маё гаварыць.
- 2) Вочы мае_сонныя.
- 3) Пісаць пра мінуласць_не крочыць назад.
- 4) Паэзія_як паветра, напоенае аэонам.
- 5) Мінулае_падмурак будучыні.

11. Адзначце сказы, у якіх прапушчана коска (коскі):

- 1) Мы радаваліся сонцу і вясне і дажджу.
- 2) Мой край ты будзеш жыць!
- 3) Левы бераг нашай рэчкі нібы зялёны дыван.
- 4) Сынск скочыў у дзверы як апантаны.
- 5) Дзяўчына як ластаўка выпырхнула з двара.

12. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускаў трэба паставіць коску (коскі):

- 1) Гаспадар на жытнёвым полі з каласамі_як з дзецьмі_гутарыў.
- 2) Мы ў майскі лес_нібыта ў рай_увайшлі.
- 3) На паляне_быццам на пасецы_пахла мёдам.
- 4) Вершаваны радок_нібы каласок, што выспеў у душы паэта.
- 5) Лёнька прыліп да дзеда_як смала_і не адыходзіў цэлы дзень.

13. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

- 1) Дарога зусім не замерзла, толькі *запарушаная снегам* застыла, бы студзень.
- 2) Пан падлоўчы хадзіў *перавальваючыся*.
- 3) Піліп *замест адказу* толькі рукамі развёў.
- 4) Беркут *ці горны арол* зранку насіўся ў паветры.
- 5) Пасля бяссоннай ночы і *не еўшы* працаваць было цяжка.

14. Адзначце сказы, у якіх набраныя курсівам словы выдзяляюцца коскамі:

- 1) Час здавалася спыніў свой ход, але першыя прабліскі святла напамілі, што ўжо раніца.
- 2) Па ўсім было *відаць*, што сёння пойдзе дождж.

3) *На жаль* мы слаба ведаем сваю гісторыю, хоць яна мае амаль тысячагадовую даўнасць.

4) Дзе ж вы хлопцы, дзяўчаты? Чаму над ракой на Купалле агні не запалены?

5) Па-над рэчкай у лузе квяцістым мы хадзілі *таксама* не раз.

15. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускаў ставіцца двукроп'е:

1) Міналі дні_гады ў вырай зляталі клінам жураўліным.

2) Я хустачку нацягваю на скроні_сыры вецер дзьмухнуў раптам вострым холадам.

3) Залаты быў час некалі_на заручыны дзяўчыны вышывалі каляровыя кілімы.

4) Не старэйце, людзі, дачасна_нараджайцеся, людзі, кожны дзень.

5) Зіма зажурыць_развяселиць лета.

16. Адзначце схему, якой адпавядае сказ з простаю мовай:

Гэта ж трэба, гэта ж трэба прыгаворвала жанчына як жа вы дапамаглі мне, дзеткі

1) «П, – а: – П!»

4) «П. – а. – П!»

2) «П! – а. – П!»

5) «П!» – а.

3) «П, – а, – П!»